

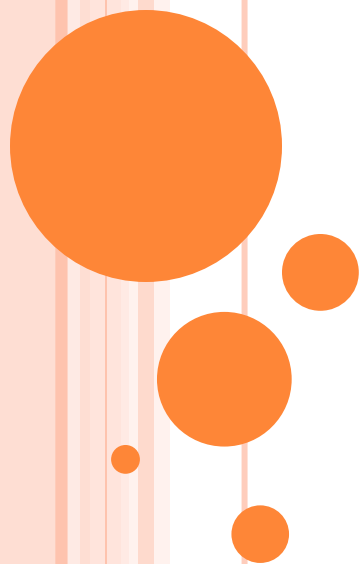
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گردآوری و تنظیم :

اداره کل تعاون کار و رفاه اجتماعی

استان البرز

با تشکر از همکاری و ارسال موارد آسیبه‌ها و پیشنهادات
استانهای تهران، قزوین، مرکزی، گیلان، مازنداران و قم ضمن
امانت داری به موارد ذیل اشاره می‌شود و سعی کردم در حین
اعلام آسیبه‌های درون سازمانی یا ابزاری پیشنهاد نیز ارائه گردد:

برای اشتغال دو وجه می توان منظور نمود ۱- حفظ و تثبیت اشتغال ۲- ایجاد اشتغال

○ در ایجاد و تثبیت و حفظ اشتغال عوامل ذیل نقش اساسی دارند :

۱- سرمایه گذاری

۲- امنیت در سرمایه گذاری

۳- سیاستهای پولی و بانکی و ارزی

۳- بوروکراسی اداری

۴- سیاستهای خارجی و داخلی

۵- قوانین و مقررات مانند امور مالیاتی، بیمه ای، گمرکی، صادرات و واردات، روابط کار و ..

۶- سایر عوامل تاثیر گذار مانند فرهنگ مصرف کیفیت تولید و محصول و امثالهم

آسیب‌های بازار کار را می‌توان به دو شکل ذیل تقسیم کرد:

الف) برون سازمانی یا کلان

ب) درون سازمانی یا ابزاری

الف) برون سازمانی یا کلان

۱- تحریم ها

۲- تورم

۳- شناور بودن نرخ سود و پول (داخلی و ارزی)

۴- پایین بودن بهره وری نیروی کار و سرمایه

۵- پایین بودن نرخ مشارکت اقتصادی (۳/۳۷٪ در سال ۱۳۹۱)

۶- عدم وجود سیاستهای پولی و بانکی شفاف

۷- قوانین دست و پاگیر و بوروکراسی اداری مانع

۸- عدم وجود پنجره واحد در سیستم اداری

۹- عدم تطابق نیازهای نیروی انسانی بازار کار با رشته های تحصیلی دانشگاه ها

۱۰- وجود بستر مناسب رانت خواری و پول شویی

۱۱- وجود بازار دلالی و واسطه گری و بازارهای کاذب

۱۲-عدم تطابق بین تولیدات داخلی و واردات_ورود کالا بصورت قاچاق

۱۳-دشواریهای صادرات با بوروکراسی و مقررات گمرکی و امثالهم

۱۴-عدم تطابق قوانین و مقررات موجود با محیط های کسب و کار

۱۵-مقطعی بودن طرح ها و پروژه ها قبل از اتمام آنها (مثل تبصره های تکلیفی

در دولت هفتم- طرح ضربتی در دولت هشتم-تسهیلات بنگاه های کوچک و

زودبازده در دولت نهم و مشاغل خانگی در دولت دهم که مشاغل خانگی در

دولت دهم شروع شده امید داریم به حول و قوه الهی در دولت تدبیر و امید با

سیاست گذاری و اصلاحات روند آن ادامه داشته و تبدیل به اشتغال پایدار

شود.)

۱۶_ سلیقه ای عمل کردن سیستم بانکی با بنگاه های اقتصادی (خود رای عمل کردن) مثل پرداخت سرمایه در گردش یا تعیین سود بانکی

۱۷-عدم وجود قانون بیمه بیکاری جامع

۱۸-تزلزل در فرهنگ کار (به نوعی دزدی در فرهنگ کار کشور)توسط اتباع خارجی

۱۹-عدم وجود عوامل بازدارنده از حضور نیروی کار اتباع خارجی در کشور

۲۰-تعیین میزان اشتغال تعهدی برای استانها بدون پایه کارشناسی و تحقیق

و دهها آسیب و مشکل دیگر که نمی خواهیم تصدیق کنم و می خواهیم به آسیبها و مشکلات داخلی بپردازم؛

ب) درون سازمانی و ابزاری

۱- بر اساس آخرین اصلاحیه آئین نامه شورای برنامه ریزی و توسعه استان، ریاست جلسات کارگروه تخصصی اشتغال از سطح استاندار به معاونت برنامه ریزی و اشتغال استانداری تقلیل یافته است. با عنایت به اهمیت موضوع اشتغال در کشور و ضرورت نظارت حاکمیتی بر اجرای برنامه-های عملیاتی اشتغال اصلاح مجدد این آئین نامه الزامی است.

۲- وجود کارگروه‌های موازی از جمله کارگروه سرمایه گذاری (به دبیرخانه ای اقتصاد دارایی)، کمیته اشتغال روستایی و شهرهای زیر بیست هزار نفر (به دبیرخانه ای کمیته امداد)، ستاد توسعه بخش کشاورزی (به دبیرخانه ای جهاد کشاورزی)، کمیته اشتغال و توانمند سازی بهبودیافتگان ستاد مبارزه با مواد مخدر و کارگروه اشتغال روستایی به ریاست مدیر کل امور روستایی استانداری و دبیرخانه ای اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی که الحمدلله این یکی مغفول شد.... که این تعدد کارگروه های موازی منجر به تداخل وظایف و در برخی موارد عدم انسجام در اجرای برنامه های اشتغال استان می گردد که جا دارد یکسان سازی و یکپارچگی بعمل آید.

۳-عدم وجود برنامه ریزی مدون و مشخصی در حوزه بازار کار و عملیاتی نشدن اسناد توسعه اشتغال و سرمایه گذاری استانها، البته سند توسعه اشتغال استان البرز به لحاظ قبل از استان شدن تدوین شده و تاکنون از تهران تفکیک نشده است.

۴- آیین نامه فعلی مراکز مشاوره ، اطلاع رسانی و خدمات کارآفرینی دارای دستورالعمل شفاف نیست و از نظر محتوا دارای نواقصی است که در عمل امکان اجرایی شدن آن را کاهش می دهد. عدم شفافیت در روش تامین مالی و نداشتن ضمانت اجرایی از اهم مشکلات بر سر راه مراکز مشاوره کارآفرینی است. مناسب است در صورت بازنگری از ذی نفعان و افراد صاحب نظر (از جمله کارآفرینان، سرمایه گذاران و شخصیت های علمی)، کارشناسان ادارات کل اجرایی و انجمن صنفی مراکز مشاوره استانها استفاده گردد.

۵- دستورالعمل فعلی کانون کارآفرینان نیز دارای عدم شفافیت در روش تامین مالی و منابع بوده و فاقد ضمانت اجرایی لازم می باشد . علاوه بر این در استانها شرکت های حقوقی و تشکل هایی مانند خانه صنعت و معدن، کانون های کارفرمایی، بنیاد نخبگان فعالیت می کنند که فعالیت آنها به موازات فعالیتهای کانون های کارآفرینی است که ضرورت دارد با تدوین دستورالعمل های شفاف در مرکز تفکیک شرح وظایف شود.

۶- برداشت متفاوتی از یک ماده قانونی بین دستگاه های متولی مشکلاتی به همراه داشته است، به طور اخص می توان به بند(و) ماده (۸۰) اشاره نمود که دستورالعمل های اجرایی اعلام شده از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان تامین اجتماعی تفاوتی داشته که در بسیاری از موارد نه تنها نتوانسته به عنوان یک عامل تشویقی برای کارفرمایان در جذب نیروی کار جدید عمل نماید. بلکه موارد متعددی مانع نیز شده است. لذا به منظور ایجاد تعامل و روان سازی برای مراجعین رفع ابهام و شفاف سازی در این دستورالعملها ضروری به نظر می رسد.

۷- وجود سامانه های متعدد در حوزه بازار کار بدون ارتباط بین بانکهای اطلاعاتی؛ به عنوان نمونه می توان به سامانه مشاغل خانگی اشاره نمود که فرایند اجرای آن شباهت بسیاری با سامانه SME86 داشته و با تغییرات جزئی می توان از این بستر موجود استفاده نمود.

۸- علاوه بر تعدد سامانه ها میتوان به مسائل و مشکلات آنان به طور تخصصی اشاره نمود؛

الف- سامانه مشاغل خانگی

- وجود کاربرگهای غیر ضروری و متعدد و فرایندهای غیر کاربردی که عملاً در مراحل اجرای قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی تاثیر مثبتی نداشته و از تمرکز بر نظارت کامل به منظور تحقق واقعی اعتبارات تخصیصی در ایجاد شغل پایدار کاسته شده است. همچنین فرایند تکمیل اطلاعات در سامانه مشاغل خانگی و مراحل تأیید توسط دستگاه های اجرایی و بانکهای عامل زمانبر و غیر ضروری می-باشد. به عنوان نمونه کاربرگهای مربوط به بانکهای عامل مراحل اضافی داشته که با بررسی بیشتر می توان آنها را تقلیل داد.

- در رابطه با صدور مجوزهای مشاغل خانگی باید اشاره نمود بسیاری از مشکلات همچون ناهماهنگی بین ادارات مالیات، تامین اجتماعی جهت برقراری بیمه و غیره باعث نابسامانی در حمایت از کسب و کارهای خانگی گردیده است. که با کار کارشناسی و شناسایی آسیب ها و تعامل بین دستگاه های متولی در مرکز و یکسان سازی نسبت به رفع موانع می توان اقدام نمود.

- عدم وجود بستر قانونی مناسب برای طرح‌های پشتیبان مشاغل خانگی و عدم استقبال صندوق مهر امام رضا(ع) در اجرا حمایت مناسبی از این گروه طرح‌های بعمل نیامده است. هرچند اعتبارات چشمگیری برای این حوزه در نظر گرفته شده است ولی با توجه به قوانین و دستورالعمل‌های درونی خود صندوق تاکنون عملیاتی نمودن اغلب طرح‌های ارسالی امکان پذیر نبوده است. به عنوان نمونه می‌توان به محدودیت سنی بالای ۵۵ سال، سابقه کار مرتبط با طرح بیش از ۵ سال و ... اشاره نمود.

• عدم توجه به برخی مفاد قانون حمایت از مشاغل خانگی از جمله ماده ۱۱ (موضوع راه اندازی بازارچه های محلی) بند ۳ ماده ۲ (موضوع انجام فعالیتهای خانگی به صورت تعاونی، اتحادیه و یا مشارکت با بنگاه-های بالادستی و به طریق خوشه ای)

ب- سامانه بازار کار مربوط به کاریابی ها و مراکز مشاوره شغلی

- هر چند با وجود سامانه نرم افزاری بازار کار بستر مناسبی برای یکپارچه سازی عملکرد کاریابیها فراهم گردیده است ولی وجود مشکلات فنی و نرم افزاری در این سامانه استفاده بهینه از آن را عملا غیر ممکن نموده است. به عنوان نمونه عدم تشخیص کد ملی تکراری، باعث افزایش غیر واقعی آمار کارجویان ثبت نامی شده است.

- کارجویان ثبت نام شده به هر دلیل اعم از انصراف، عدم توافق و ... ممکن است پس از یکماه از کار معرفی شده خارج شوند در اینصورت در سامانه مذکور امکان خروج از کار فرد بکارگمارده شده وجود ندارد و باید فرایند به کارگماری مجددا اجرا شود که این امر نیز آمار بکارگماری را مخدوش می کند. لذا بررسی و بازنگری بیشتر در سامانه بازار کار و رفع نواقص نرم افزای آن می تواند به عنوان یک بستر مناسب برای یکپارچه نمودن اطلاعات کاریابی های غیر دولتی بکار رود.

ج) سامانه ملی رصد

- به عنوان بانک اطلاعاتی از شاغلین بخشهای مختلف قابل استفاده بوده ولی نمی توان با استناد به اطلاعات ثبت شده در این سامانه میزان واقعی اشتغال کشور را برآورد نمود. تعیین سهم تعهد ایجاد اشتغال بدون در نظر گرفتن سایر بسترهای قانونی منجر به انحراف در آمارهای ارائه شده خواهد شد. بر همین اساس به نظر می-رسد اجباری نمودن ثبت کد بیمه تامین اجتماعی و کد کارگاهی می تواند روایی اطلاعات شاغلین در این سامانه را افزایش دهد. همچنین ایجاد ارتباط بین بانکهای اطلاعاتی تامین اجتماعی، مشاغل خانگی، کاریابی ها و غیره می تواند آمار دقیقی از وضعیت اشتغال در استانهای کشور جهت برنامه ریزی و تصمیم گیری در حوزه بازار کار ارائه نماید.

- بسیاری از دستگاه-های اجرایی به لحاظ ماهیت وظایف خود قادر به ایجاد اشتغال به صورت مستقیم نمی باشند. همچنین تعریف واحد و یکسانی از اشتغال پایدار و جدید اعلام نشده است، بر همین اساس بسیاری از دستگاه-های اجرایی با اتکاء به صدور کارت مهارت، فنی و حرفه ای، مجوز مشاغل خانگی و مواردی از این قبیل نسبت به ورود اطلاعات در سامانه رصد به عنوان اشتغال ایجاد اقدام می نمایند، حال آنکه برخی دستگاه-های حمایتی (کمیته امداد امام(ره) ، صندوق مهر امام رضا(ع)) به دلیل پرداخت تسهیلات خود را محق ایجاد اشتغال می دانند، که این موضوع تداخلاتی در ورود اطلاعات در سامانه رصد ایجاد نموده است. که تدبیر کارشناسی و اصلاح نرم افزاری موجب رفع این نقیصه می شود.

د) سامانه SME86

❖ این سامانه به لحاظ برنامه ریزی طراحی مناسبی داشته و بسیاری از نواقص آن طی سالهای متعدد استفاده از آن رفع گردیده است، با این اوصاف و با توجه به هزینه زیادی که برای راه اندازی یک سامانه جدید به سیستم تحمیل می گردد، پیشنهاد می شود به منظور رهگیری پرداخت هرگونه تسهیلات اشتغالزایی توسط شبکه بانکی و رد یابی طرحهای سرمایه گذاران در استانها تمهیداتی برای استفاده بهیبه از سامانه مذکور فراهم گردد.

۹- در بحث شبکه بانکی و پرداخت تسهیلات به طرحهای اشتغالزایی موانع و مشکلاتی وجود دارد که در ذیل به آن اشاره می شود:

○ الف) توان پرداختی بانکهای عامل با قید منابع و مصارف در بسیاری از موارد بدلیل عدم وجود اطلاعات دقیقی از میزان منابع و مصارف شبکه بانکی قابل حصول نبوده و در اکثر مواقع با اعلام بانک مبنی بر عدم تعادل بین منابع و مصارف تسهیلاتی به طرحهای اشتغالزا پرداخت نمی شود.

○ (ب) در خصوص اعتبارات اشتغالزایی قرض الحسنه (مشاغل خانگی و خرد و خوداشتغالی) تفاوتی بین سهم ابلاغی از سوی بانک مرکزی و سهم تخصیصی به بانک عامل وجود دارد، این امر توجیهی برای بانک عامل برای عدم پرداخت این تسهیلات می باشد.

۱۰- برای کاهش ورود غیرمجاز اتباع افغانی و نظارت بر حضور آنان در کشور می توان بررسی کارشناسی لازم نسبت به لغو روادید بین کشور جمهوری اسلامی ایران و افغانستان را مدنظر قرار داد.

۱۱- به منظور ساماندهی و شناسایی اتباع بیگانه غیر مجاز شاغل در کارگاه، ضرورت صدور مجوز قانونی برای کارشناسان حوزه اشتغال اتباع بیگانه برای ورود به کارگاه احساس می گردد.

۱۲- اجرای صحیح قوانین موجود از جمله قانون بهبود فضای کسب و کار می تواند در رفع برخی موانع تولید و سرمایه گذاری و به تبع آن ایجاد اشتغال یاری رسان باشد.

چکیده نظرات استانها

❖ آسیبها

- کاهش شدید رویکرد آموزش استاد شاگردی در نظام آموزشی کشور با عنوان یکی از ارکان مهم در بالا بردن مهارتهای تخصصی کارآموزان و کارجویان برای آماده سازی آنها جهت ورود به بازار کار کشور
- عدم وجود قوانین و مقررات تعریف شده جامع و کامل برای حمایت از بیکاران بومی منطقه و جلوگیری از اشتغال بکار افراد غیر بومی با شرایط مساوی
- وجود موانع انجام کسب و کار مانند نرخ مالیات، کمبود نیروی کار آموزش دیده دسترسی به منابع مالی، واردات محصولات چینی
- عدم ابلاغ اعتبار از سوی دولت به منظور پرداخت یارانه به طرحهای بهره مند از تسهیلات بنگاه های

زودبازده

- ایجاد مراکز جوار دانشگاهی و جوار کارگاهی در سطح دانشگاه های و واحدهای صنعتی استان به منظور اجرای دوره های فنی و تخصصی جهت افزایش تواناییهای مهارتی دانشجویان و شاغلین با همکاری اداره کل فنی و حرفه ای دانشگاههای مربوطه و واحدهای صنعتی
- اولویت پرداخت تسهیلات ارزان قیمت به مناطق دارای نرخ بیکاری بالا
- توسعه خدمات صندوقهای ضمانت سرمایه گذاری
- اعطای معافیتهای مالیاتی به واحدهای تولیدی که نیروهای خود را از کارجویان ثبت نام شده در مراکز کاریابی جذب می نمایند.
- پیگیری هر چه سریعتر برای ارائه لایحه تشکیل سازمان نظام کارآفرینی به مجلس

والسلام

